

vi paa Afbetalingen af vor Gjæld kunne regne en Fremgang af over 700,000 Rd. Det er ikke for Meget; men naar man ser hen til, at det er en billig Beregning at opføre Jernbanerne til Halsødelen af deres Værdi, kan det rimeligvis nok siges at være en ret antagelig Balance. Der er nu for denne Betragtning adskillige Ulemper tilstede; det er ikke nok, at man siger: Vi have faaet saa mange Indtægter, at vi kunne tilfredsstille det Jorndne til Statens Krav i de forskjellige Retninger, vi have en Fremgang, ikke at tale om, at vi, som sagt, have anvendt henimod $1\frac{1}{2}$ Million til Jernbaner etc., som ikke er taget med i Opgjørelsen af denne Avance, og som saaledes, naar de store Jernbaneudgifter ophøre, hvilket vil ske til næste Aar, vil give en betydelig behageligere og heldigere finantsiel Stilling, — jeg siger det, det er ikke nok dermed; men man maa ogsaa overveie, om de Indtægter, som Staten saaledes ordinært har, altsaa med Fradrag af det, den forbruger af sin Formue, flyde fra Kilder eller ere fordelte paa en saadan Maade, at man kan sige, at der foreligger en retfærdig Fordeling. Der er i saa Henseende forskjellige Betragtninger, idet Nogle sige, at gamle Skatter ere gode og nye Skatter slette, og som saaledes muligt forrykke det Bestaaende, — det er Konservatisme, — medens Andre gaa den omvendte Vej, kalde de nye Skatter for gode og de gamle for slette. Det er Radikalisme, og den tror jeg er ligesaa forbærvelig. Jeg tror, at der i den Retning ligesom i alle andre Retninger bør være en vis Bevægelighed, en vis Villie til at tilfredsstille de Krav, som Forholdenes Udvikling fører med sig, og det Standpunkt tror jeg, at Flertallet i denne Sal staar paa, idet de mene, at det nuværende Skatteobjekts Omraade bør forandres. Hvis der kunde findes nye Kilder for Indtægter, saa maatte de gamle enten dels hæves eller udtørres, saaledes som det erede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) henkaster til mig, eller fordeles paa en anden Maade. Det er en Betragtning, som jeg tror, at man ved en Overveielse af Finantsloven ganske naturlig kommer til; man kan nemlig ikke være tilfredsstillt blot ved den Stilling, som Balancen ved Taloversigten viser; og først da mener jeg, at man kan være tilfreds med Finantsloven, naar paa den ene Side de Indtægter, vi have, ikke blot ere rigelige nok, men ogsaa ere retfærdigt paalagte de forskjellige Statsborgere, og paa den anden Side vore Udgifter ikke blot kunne siges ikke at være større, end at de kunne dækkes af Indtægterne, men ogsaa — hvad der atter maa tages under alvorlig Overveielse — ere benyttede saaledes, at de ere fordelte til de forskjellige Statsøiemed paa en saadan Maade, at Staten i det Hele og de enkelte Borgere i Almindelighed kunne siges at faae en retfærdig, rimelig Nytte og Gavn af Udgiften, der udredes af Staten, efter at den har faaet sine Indtægter.

Jeg tror nu, at man i den Henseende kan have ikke saa Betænkeligheder, naar man betragter vore Udgifters Fordeling. Der er naturligvis i den Henseende flere forskellige Meninger. Der er dem, der mene, at naar vi nu, som her ved dette Budget, have givet omtrent $\frac{2}{5}$ af vore ordentlige Udgifter til Forsvarsvæsenet, er det for Lidt, og der er Enkelte, som mene, at det er meget for Meget. Vi have hørt Betragtninger fremsatte, at hvis vi faae Krig og ikke staa os, skulde det være deres Skyld, der ikke have villet bevilge Mere end disse $\frac{2}{5}$. Jeg vil sige til den Betragtning, at den Regjering, der tager en Finantslov, maa være ansvarlig for, hvad der staar i Finantsloven. Tror den ikke, at vigtige Statsøiemed tilhørlig ere varetagne ved de Bevillinger, der ere givne paa Finantsloven, maa den ikke tage paa sit Ansvar at bruge en saadan Finantslov. Det er Regjeringens Ansvar, om den vil bruge Finantsloven eller ikke. — Gaa vi nu over til andre Omraader, tror jeg ogsaa, at vi maa erkende, at der navnlig ved denne Finantslov er tænkt meget paa enkelte Sider af Samfundet og Lidt paa andre. Jeg tror saaledes, at Fordelingen af de betydelige Midler, som vi have til Raadighed for vort offentlige Undervisningsvæsen og hvad dermed staar i Forbindelse, kunne gives en isjovsommere Anvendelse til større Nytte for Folket i sin Helhed, end Finantsloven denne Gang paa dette Budget udviser. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at der har været forunderlige Bevægelser med Hensyn til det, som i saa høi Grad fylde paa Budgettet, nemlig Udgifterne til Administrationen. Vi vide, at vi ere et lille, roligt og befineligt Folk — Nogle sige rigtignok, at vi ere et dvæst Folk, men jeg vil, for ikke at fornærme det Folk, jeg tilhører, kalde det roligt og befineligt — men desuagtet, hvorledes det nu end er med dette Folk, have vi dog saa mageløst danskligt ved at faae det regjeret, thi vi have over 10—15,000 Embeds- og Bestillingsmænd, som skulle baade lønnes og pensioneres og have Tillæg og atter Tillæg osv. osv., blot for at faae dette lille Folk regjeret. Jeg tror, at baade Forhandlingerne i indeværende Samling og i det Hele vor Opfattelse af vort Regjeringsmaskineri vise, at vi ere inde paa en gal Vej, og at vi kunne ved at decentralisere, ved at give Myndigheden ud fra os til dem, der med Fordel kunne benytte den i de lokale Forhold, spare uhyre Meget af vort Embedsvæsen og gjøre det langt simplere, end det nu er. Det er en Betragtning, som faa meget mere paatrænger sig mig, som vore Udgifter i denne Retning ere meget betydelige. Derimod er det Synd at sige, at vor Udgiftsside viser synderlige Spor af, at der er mange Brøst i vort Samfund, mange Interesser i Samfundet, som trænge til Hjælp og Lægedom, og at vi have tænkt paa dette. De Gaa have vi tænkt ret rigelig paa; men de Mange, hele den almindelige Befolkning